

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija nat natjecanja: ispit za 1. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova____/ 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

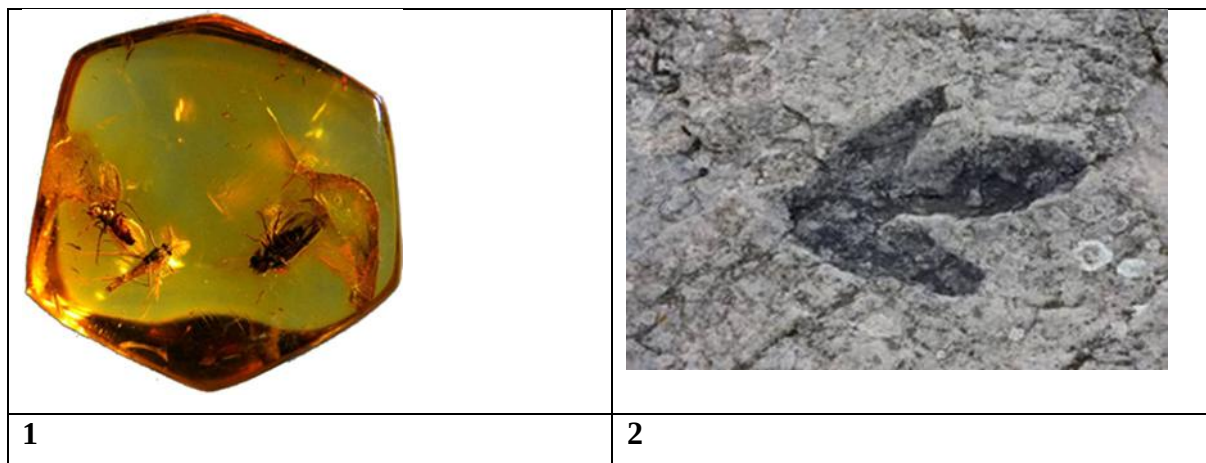
Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelj ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrtati jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

1	1. Na fotografiji označenoj brojem 1 prikazani su ostatci u fosilnoj borovoj smoli koja se upotrebljava u izradi nakita i nazivamo je _____.
---	---

1	2. Na fotografiji označenoj brojem 2 prikazan je otisak stopala u stvrdnutom mulju. Takav fosilni ostatak nazivamo _____.
---	--

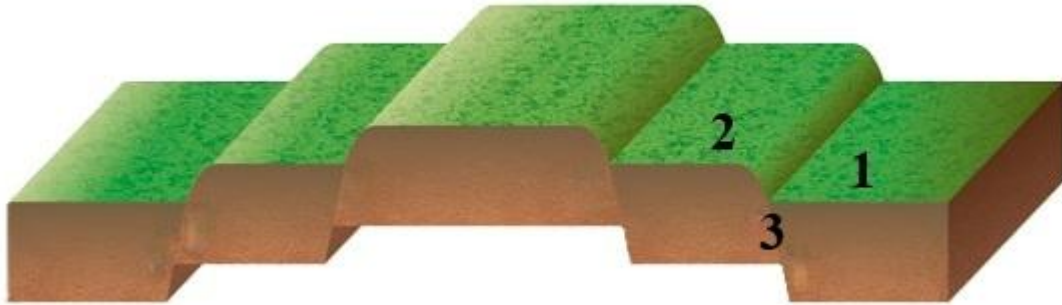
U SLJEDEĆA TRI ZADATKA UPIŠITE ODGOVORE NA CRTE I ZAOKRUŽITE TOČAN POJAM.

2	3. Dijamant i grafit jesu alotropske modifikacije kemijskoga elementa čiji je naziv _____. Dijamant je mnogo tvrdi / mekši od grafita jer su atomi u dijamantu raspoređeni u tetraedarskoj / amorfnoj strukturi.
---	--

2	4. Tvrdća minerala određuje se prema _____ ljestvici tvrdoće prema kojoj tvrdoća dijamanta iznosi _____, a upotrebljava se u izradi skupocjenoga nakita.
---	--

3	5. Tijekom karbona u geološkoj eri čiji je naziv _____ dominiraju papratnjače, čijim je taloženjem nastao _____. U Republici Hrvatskoj naslage kamenoga ugljena / antracita nalazimo u ležištima oko istarskoga grada Pazina / Labina .
---	---

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

1	
---	--

6. Crtež prikazuje sustav normalnih rasjeda koji nazivamo _____.

1	
---	--

7. Na crtežu je krovinsko krilo označeno brojem _____, a podinsko brojem _____.

1	
---	--

8. Rasjednu pukotinu još nazivamo _____, a na crtežu je označena brojem _____.

1	
---	--

9. Na crtežu uz rasjednu pukotinu ucrtajte strelicama smjer kretanja obaju krila.

1	
---	--

10. Koja je među navedenim strukturama prikazana na crtežu? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

a) dolina rijeke Rajne

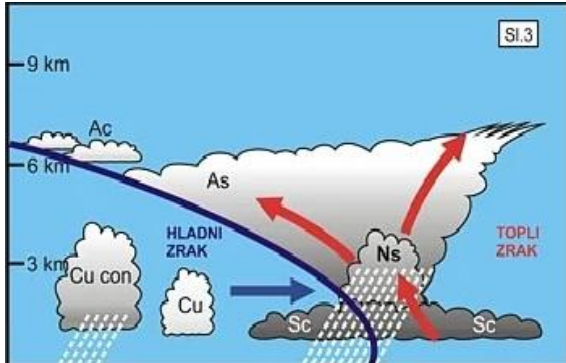
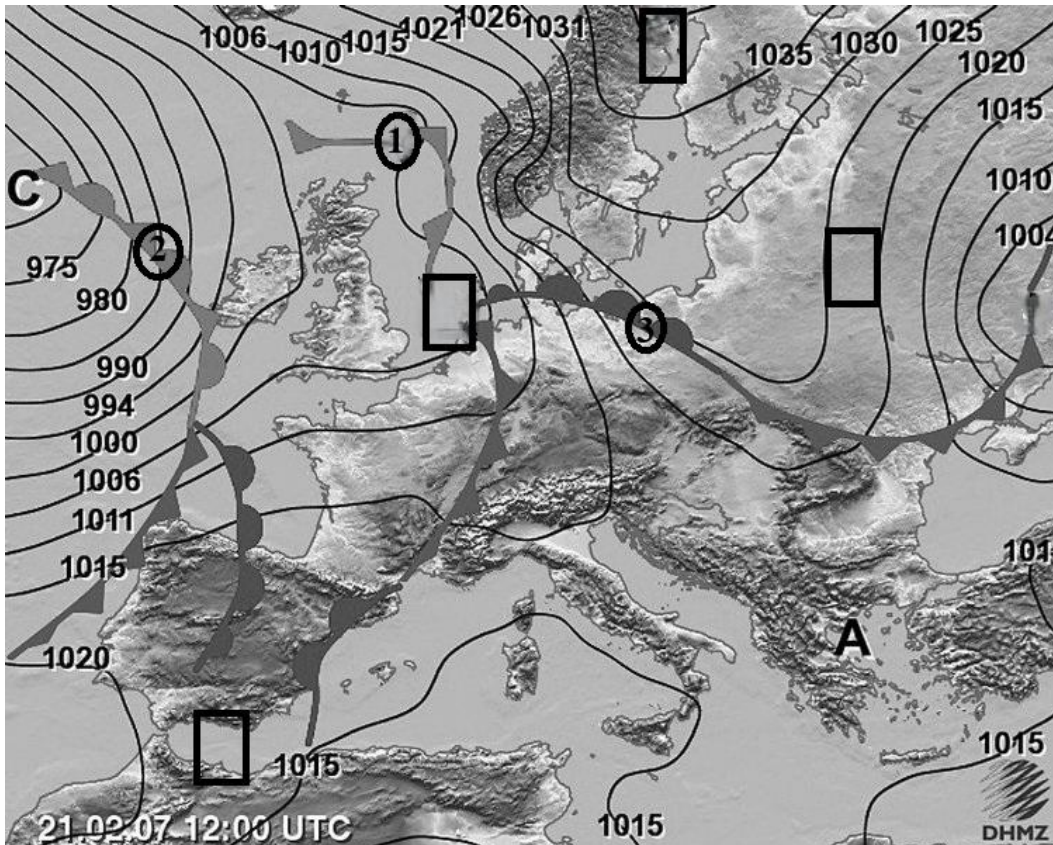
b) Jabučka kotlina

c) Mrtvo more

d) Schwarzwald

e) Učka

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I CRTEŽA.

1 11. Analizom i prognozom vremena bavi se _____ meteorologija.

2 12. Crne linije koje na karti prikazuju vrijednosti atmosferskog tlaka zraka nazivamo _____, a barometar kojemu se mjerenje atmosferskoga tlaka zasniva na deformaciji elastičnog tijela zbog djelovanja tlaka nazivamo suhi barometar ili _____.

1 13. Na priloženoj karti upišite slovo C u pravokutnik koji je unutar polja niskoga tlaka zraka.

3	
---	--

14. Kojim je brojem na priloženoj karti označena fronta na kojoj se očekuju intenzivne padaline zbog naglog izdizanja zračne mase? Brojem _____. Tu frontu nazivamo _____ fronta. Padaline se pritom pojavljuju u sloju naoblake na crtežu označenome s **Ns**, odnosno rodu oblaka čiji je naziv _____.

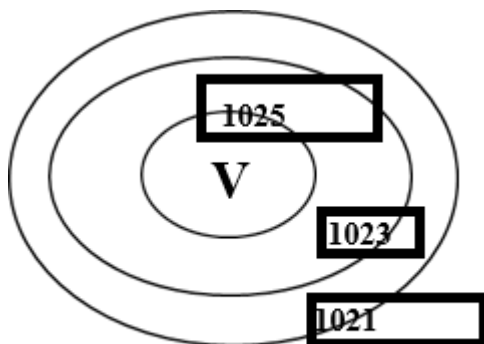
1	
---	--

15. Zaokružite slovo ispred države u kojoj se prema priloženoj karti očekivao najjači vjetar?

a) Grčka b) Irska c) Italija d) Norveška e) Švedska

2	
---	--

16. Republika Hrvatska prema priloženoj je karti bila u sustavu polja atmosferskog tlaka zraka koje nazivamo anticiklona. Strelicama označite horizontalni smjer strujanja zraka pri tlu na priloženome crtežu, uzimajući u obzir Coriolisovu silu, te upišite oznaku za mjernu jedinicu atmosferskoga tlaka u pravokutnik s najvišom navedenom vrijednosti.

1	
---	--

17. Ime je države uz čiji se krajnji jugozapadni dio nalazi okludirana fronta _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

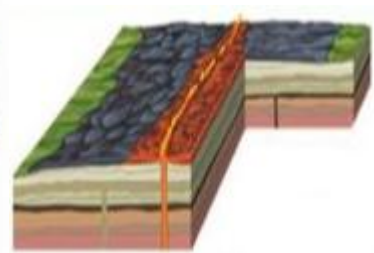
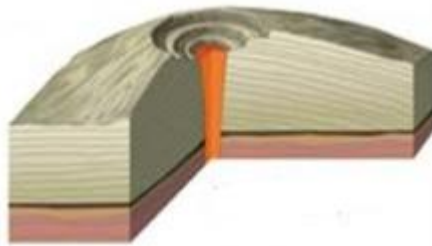
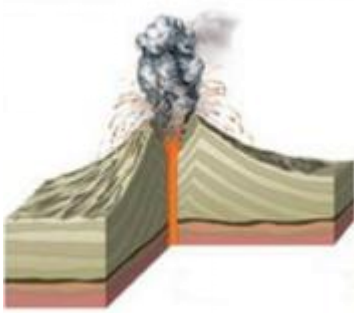
3	
---	--

18. Na crtu ispod svake fotografije upišite naziv prikazanog vulkanskog materijala.

3	
---	--

19. Na crtu ispod svake fotografije upišite naziv prikazane vrste erupcije.

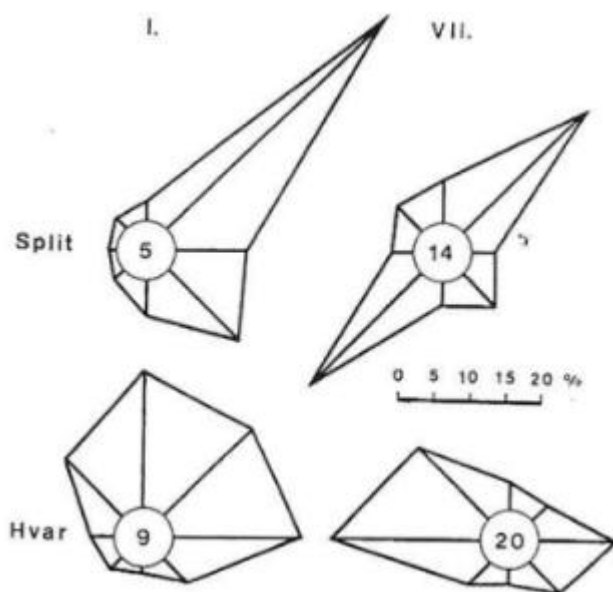

3	
---	--

20. Na crtu ispod svake fotografije upišite naziv prikazanoga padinskoga procesa.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

Ruža vjetrova za Split i Hvar, srednjaci iz razdoblja 1961. – 1990.

1

21. Koji je naziv dominantnoga vjetra koji puše u siječnju u Splitu?

1

22. Iz kojega smjera ljeti puše zmorac u Splitu? _____

1

23. Na temelju prikazanih ruža vjetrova, najpovoljnije uvjete za jedrenje ima grad čije je ime _____ tijekom mjeseca čiji je naziv _____.

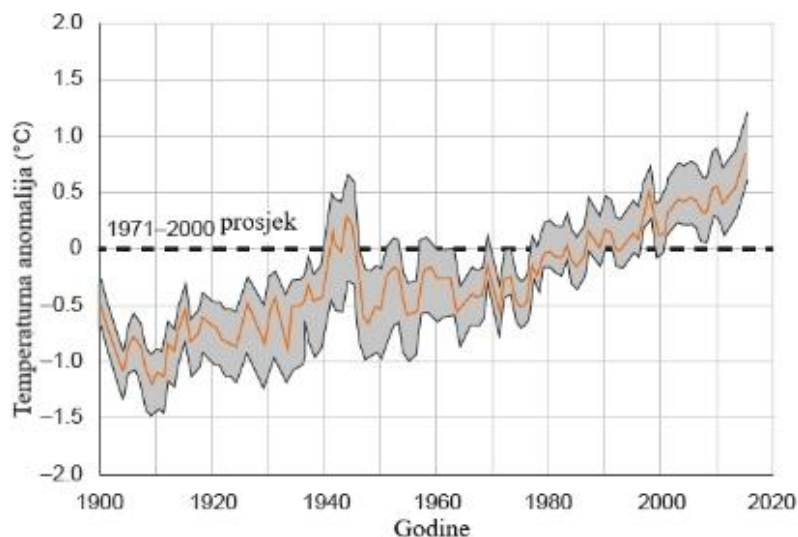
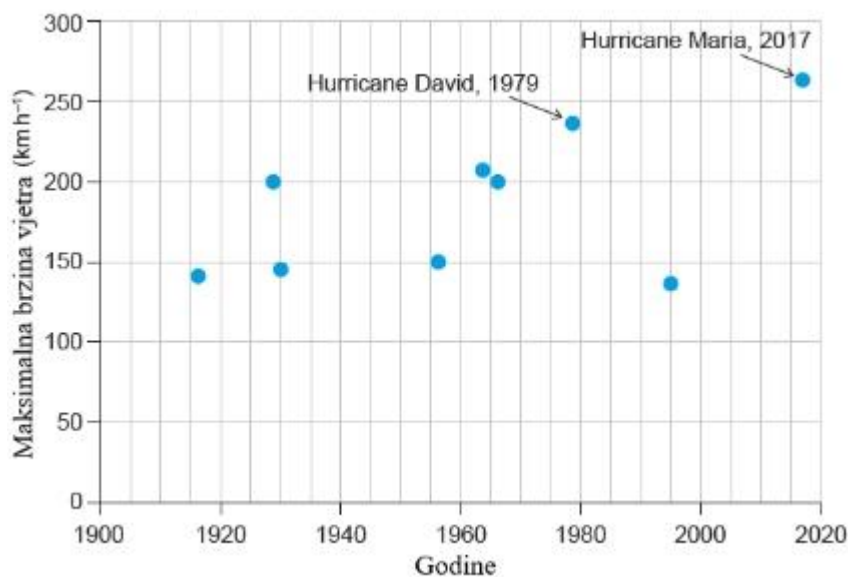
U SLJEDEĆEMU ZADATKU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐITE IH I PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.

3

24. Tropski pojas visokoga tlaka zraka zbog smjene kontinenata i oceana razbijen je u više nepovezanih područja postojano visokog tlaka zraka ili tzv. suptropskih maksimuma. Iz suptropskih maksimuma prema ekvatorskom pojasu niskog tlaka zraka pušu vrlo postojani vjetrovi pod nazivom glavni zapadni vjetrovi. Pod utjecajem trenja i centrifugalne sile oni na sjevernoj polutci skreću udesno, a na južnoj ulijevo.

NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)	TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH DIJAGRAMA.
 Povijest uragana u Dominikanskoj Republici od 1900.

Tumač:

— prosječna globalna temperatura površine mora

■ odstupanje u očitavanju temperature površine mora

Prosječna globalna temperatura površine mora
 1900. do 2020.

1

25. Koja od navedenih tvrdnji **nema** uporište u dijagramima?

- Najsnažniji uragan dogodio u razdoblju u kojemu su temperature mora više u odnosu na prosjek 1971. – 2000.
- Porast temperature mora uglavnom rezultira većom snagom uragana / jačim maksimalnim brzinama vjetra.
- Veza između dijagrama konzistentna je jer se nakon što temperature površine mora premaše prosjek od 1971. do 2000. više ne pojavljuju slabije oluje, već isključivo snažni uragani.
- Viša temperatura mora početkom 1940-ih nije rezultirala uraganom.

1

26. Koji se naziv upotrebljava za uragan u Istočnoj Aziji? _____

Količina padalina u mm

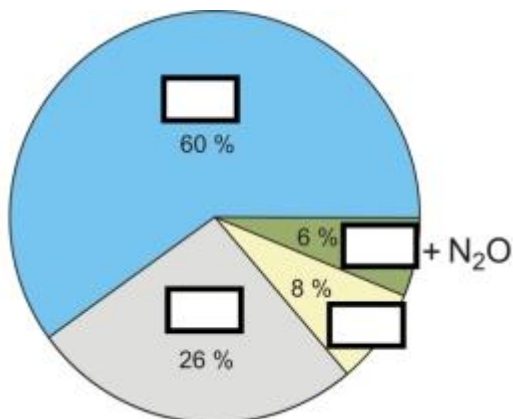
- 2000 i više
- 1000 - 2000
- 500 - 1000
- 250 - 500
- 0 - 250

1	
---	--

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU GRAFIČKIH PRILOGA.

2

31. Strukturnim krugom prikazani su doprinosi najvažnijih prirodnih stakleničkih plinova efektu staklenika. Na odgovarajuće mjesto u grafičkom prilogu upišite broj ispred upisanog stakleničkog plina. Dva su broja višak.

1 CH₄

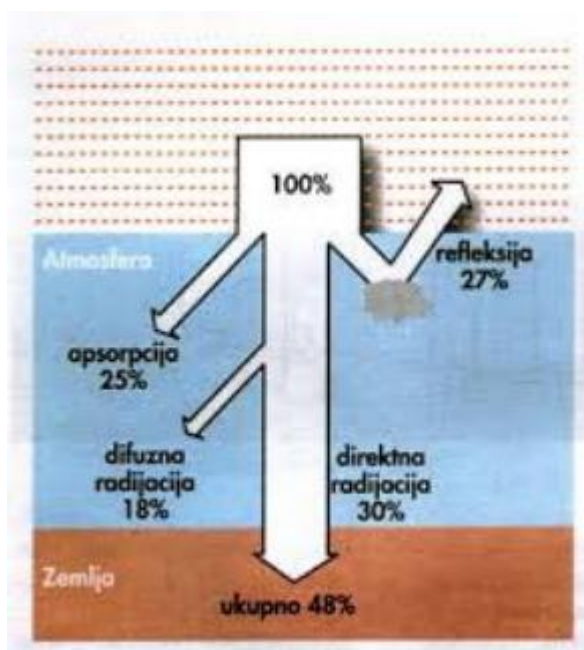
2 CO₂

3 H₂O

4 O₃

5 O₂

6 N₂

1

32. Koliki udio Sunčeve radijacije do Zemljine površine **ne** dolazi direktno? _____

1

33. Koji je naziv sloja Zemljine atmosfere u kojemu se odvija upijanje terestričke radijacije?
